

Επιγραφές

Δελφίνης

1932

ΔΕΛΦΙΝΤΑΡΙΟ

ΜΕΡΟΣ Α'

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Δ. Ανδρεάδης, Α. Δελμούζος, Π. Νεβάνας, Ζ. Παπαντωνίου, Μ. Τριανφυλλίδης, Κ. Μαλέας, Ξιόνη

ΑΘΗΝΑ - ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ

Παραγωγή από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μεντο

~~Handwritten scribbles and crossed-out text at the top of the page.~~

ΠΑΡΕΡΑ
ΕΧΟΜΕ ΖΕΛΟΠΑΡΑ
ΠΟΝΟ

6 v

50

+

π παρ
α σ

οκ

Handwritten scribbles at the bottom of the page.

Handwritten text at the bottom of the page, including the phrase:
~~ΠΑΤΕΡΑ ΕΧΟΜΕ ΖΕΛΟΠΑΡΑ ΠΟΝΟ~~
ΠΑΤΕΡΑ ΕΧΟΜΕ ΖΕΛΟΠΑΡΑ ΠΟΝΟ

Α. Σαυιλά
1932 ΑΝΘ Α 10

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΑ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΛΦΑΒΗΤΑΡΙΟ

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

π η παισρα

ΕΚΔΟΣΗ 11

ποσε παισρα
εσρατερη

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Δ. Ανδρεάδης, Α. Δελμούζος, Π. Νιρβάνας,
Ζ. Παπαντωνίου, Μ. Τριανταφυλλίδης,
Κ. Μαλέας. (έιμόνες)

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ Α.Ε. ΑΘΗΝΑΙ

Γεωργία

Γεωργία

Γεωργία

Γεωργία

Γεωργία 76 6

α

Πετρούχος

Πετ

1579

Εχόμενος

Εχόμενος

Γεωργία Γεωργία

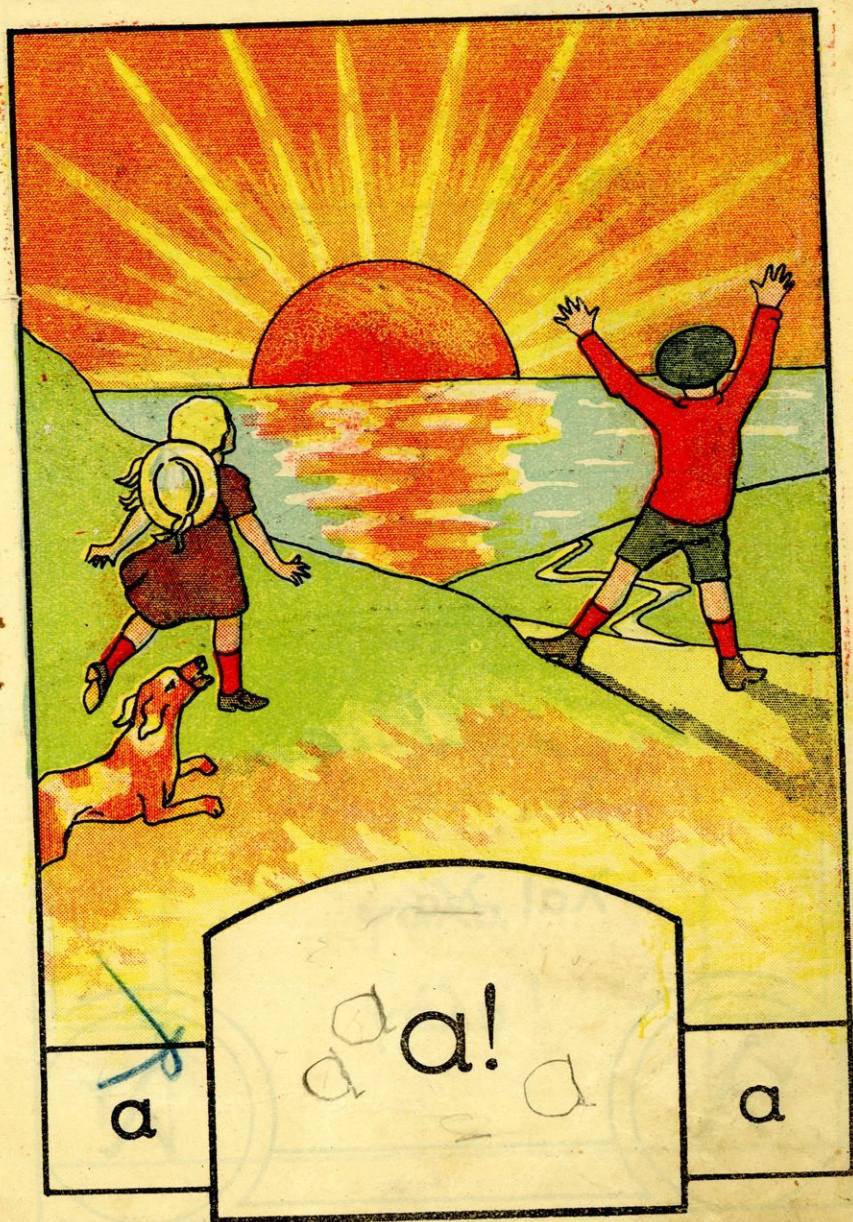
α

Γεωργία

Εχόμενος

Εχόμενος

Εχόμενος

λά, λά, λά,
λά, λά.

λ

λ

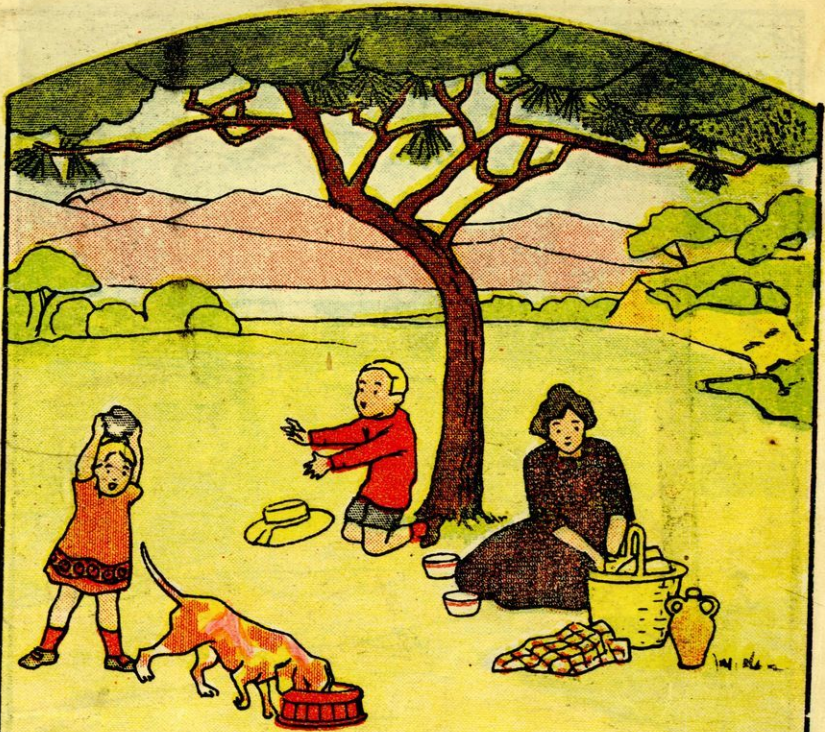
ἔ, ἔλα!

ἔλα!

γάλα!

ε

ε

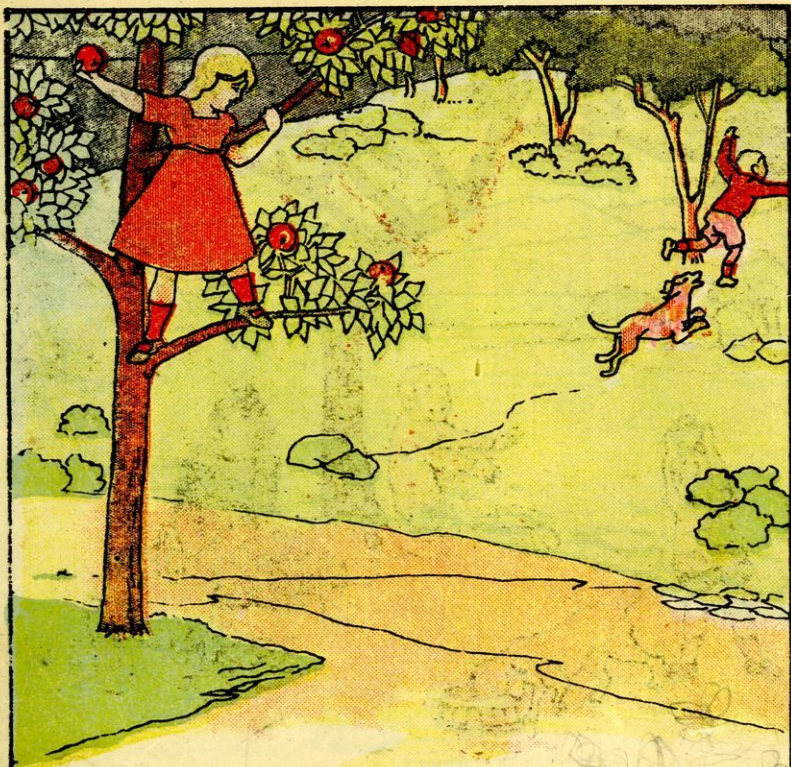

μή! μή!

μ

η

η -

Ρήγα, Ρήγα!
ε Ρήγα! μῆλα!
ελα!

Ρ

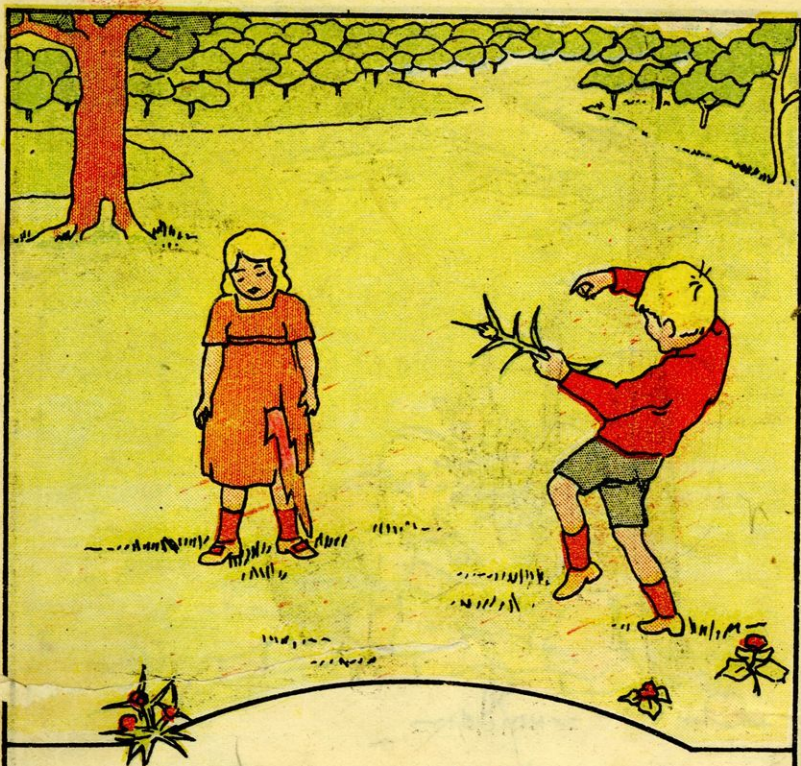
ρ

«μῆλο ἔ;
νά μῆλα,
Ρήνα!»
-«γέλα, Ρήγα,
γέλα!»

ν

ν

«νά βελόνα,
βελόνα γερή!
ράβε, Ρήνα,
ράβε!»

β

ο

ή Ρήνα έβαλε
ένα φόρεμα,
ένα φόρεμα γερό!

φ

φ

σ

«σιγά, Βελή!

μή, Βελή!

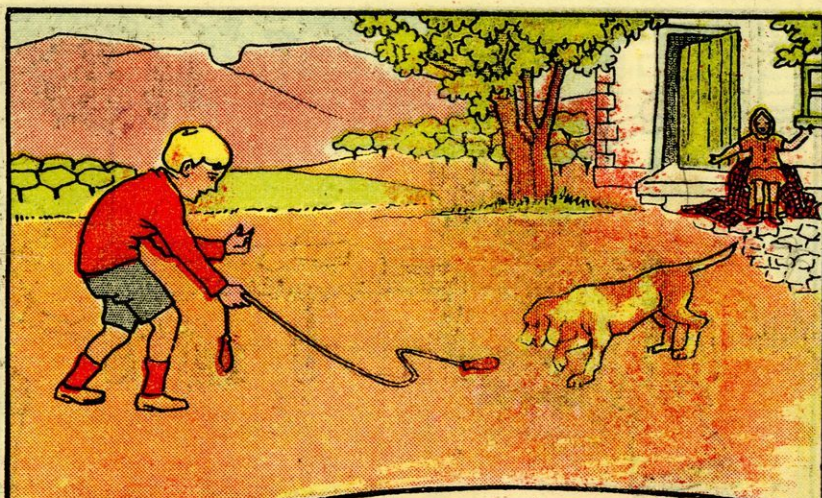
σιγά.. άφησέ με.

μίλησε, μάνα!

μίλησε, Ρήγα!»

β

β

«φίδι!
φίδι, Βελή!
έλα, ένα φίδι!
ένα μεγάλο φίδι!
-«σ,σ,σ, Βελή!
ένα φίδι,
ένα φίδι!»

δ

η γιαγιά
η γιαγιά έφερε
μεγάλα ρόδια.
«έμένα, γιαγιά, ένα!»
-«έμένα ένα!»
-«σέ μένα, γιαγιά!»

ια

- «άγάλια άγάλια»

έλεγε ή γιαγιά μέ γέλια.

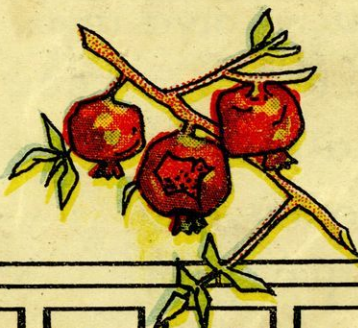
«ένα ρόδι, ένα φιλί.

νά, Ρήγα, ένα, †

νά, Ρήνα, νά...»

ή γιαγιά έδινε ένα ρόδι

για ένα φιλί.

ω

ή Ρόδω.

μιά μεγάλη γελάδα
σίμωνε σιγά σιγά.
«ώ! ώ! να ή Ρόδω!
Έλα έδω, Ρόδω!»
λέγανε όλα
μέ μιά φωνή

ω

ή ζημιά.

ή Βάσω έβαζε νερό
σ' ένα μεγάλο βάζο.

«ώ! ώ! σέ βάζο νερό!

μή, μή»

φώναζε ή γιαγιά.

«μή σέ βάζο! νά μή γίνη ζημιά».

μά ή ζημιά έγινε
για ιδέ!

Πώπω! πόσο ἔπινε!

ἡ Βάσω πήγε νὰ πάρη
πάλι νερό.

ἡ Ρήνα πήγε μαζί.
πήγανε πέρα σὲ μιὰ πηγὴ.
σὲ λίγο φέρανε νερό.

ἡ Ρόδω ἔπινε, ἔπινε,
πώ, πώ! πόσο ἔπινε.

Π

η γιαγιά ζύμωνε.

η γιαγιά πήγε μέσα για να ζυμώσει
ζύμωνε λίγο ζυμάρι.

η Βάσω γύριζε γύρω γύρω,
«δωσε λίγο ζυμάρι, γιαγιά!»

— «Άφησέ με, Βάσω, φύγε.

δὲ δίνω ζυμάρι σήμερα».

U

Θύμωσε ἡ Βάσω.

θ

ἡ Βάσω θύμωσε.

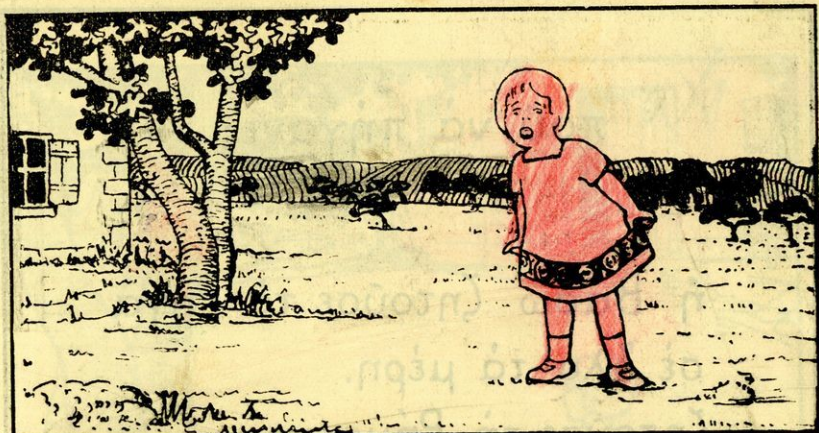
- «θέλω ζυμάρι, θέλω ζυμάρι!»
φώναζε θυμωμένη.

ἡ γιαγιά ἔλεγε σιγὰ σιγὰ:
«ἄμα πάρη ἡ Βάσω ζυμάρι,
δὲ θὰ φάγη σήμερα».

ἡ Βάσω δὲ μίλησε πιά.

ἔφυγε σιγὰ σιγὰ.

ἡ γιαγιά ζύμωνε, ὅλο ζύμωνε.

Γιατί φώναζε ἡ Βάσω;
«Ρήγα! Ρήνα!»
φώναζε ἡ Βάσω δυνατά,
πῆγε σὲ ὅλα τὰ μέρη.
ζήτησε τὴ Ρήνα,
ζήτησε τὸ Ρήγα, τίποτα!
«Ρήνα!» φώναζε τώρα πῶς δυνατά
γύριζε πέρα δῶθε, φώναζε,
ὅλο φώναζε. μὰ μήτε Ρήνα,
μήτε φωνή!

τ

πού νά πήγανε;

ἡ Βάσω ζητοῦσε τὸ Ρήγα
σὲ ὅλα τὰ μέρη.

Ζητοῦσε τὴ Ρήνα.

Πουθενὰ ἡ Ρήνα!

Ἐρωτοῦσε τὴ μητέρα,

Ἐρωτοῦσε τὴ γιαγιά!

Ἦθελε νά δῆ πού πήγανε.

Μὰ οὔτε ἀπὸ τὴ μητέρα,

οὔτε ἀπὸ τὴ γιαγιά

ἔμαθε τίποτα.

πού νά πήγανε;

ΟΥ

ΟΥ

κούκου!

«κούκου!»

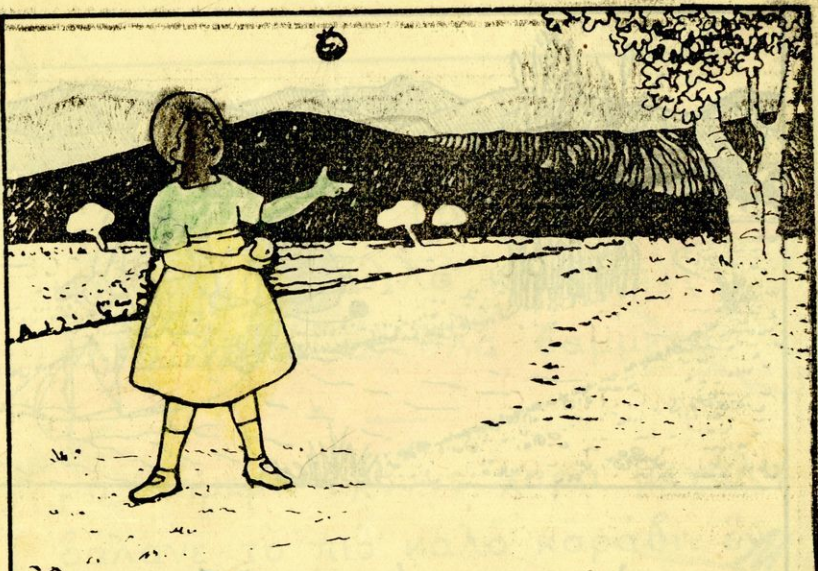
ἄκουσε ἡ Βάσω μιὰ φωνή.
«κούκου!» φώναζε μιὰ φωνή
πίσω ἀπὸ τὸ καλύβι
ἡ Βάσω κίνησε
νὰ πάη κατὰ τὸ καλύβι.

«κούκου!»

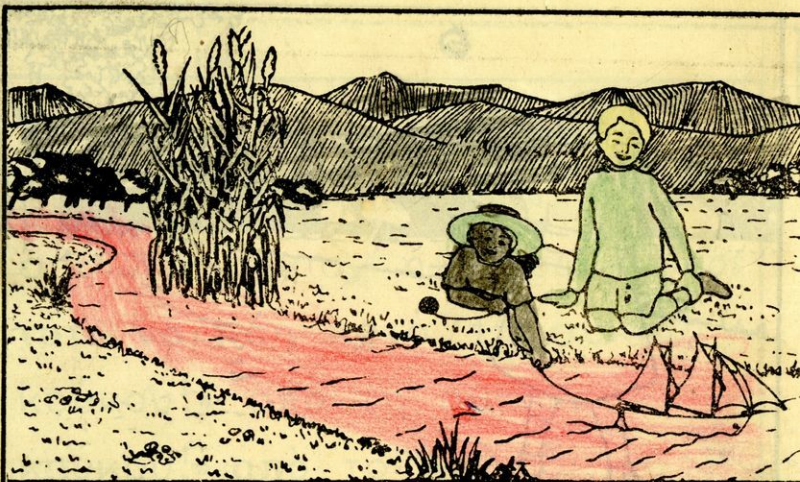
Κ

0
ήκουσε τότε μιὰ φωνή πίσω
ἀπὸ τὴ συκιά, ἡ Βάσω κίνησε
τότε νὰ πάη κατὰ τὴ συκιά
«κούκου!» ἀπὸ τὴ συκιά.
«κούκου!» ἀπὸ τὸ καλύβι.
ποῦ νὰ πάη ἡ Βάσω;

0
«κούκου! κούκου!
ἐλάτε πιά! δὲ θὰ φᾶμε;»
φώναζε ἡ μητέρα μέσα ἀπὸ τὸ
καλύβι. «κιкиρίκου! κικιρίκου!»
φώναζε τὸ κοκοράκι, σὰ νὰ
ἔλεγε: «μεσημέρι! μεσημέρι!
ῶρα νὰ φᾶμε!»

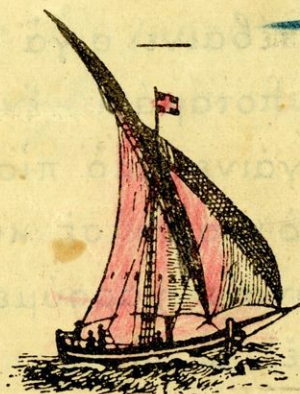
ο άνεβα μήλο,
κατέβα ρόδι
νά σε ρωτήσω
πόσα θά πιάσω,
πόσα θ' αφήσω.
ένα, δύο.

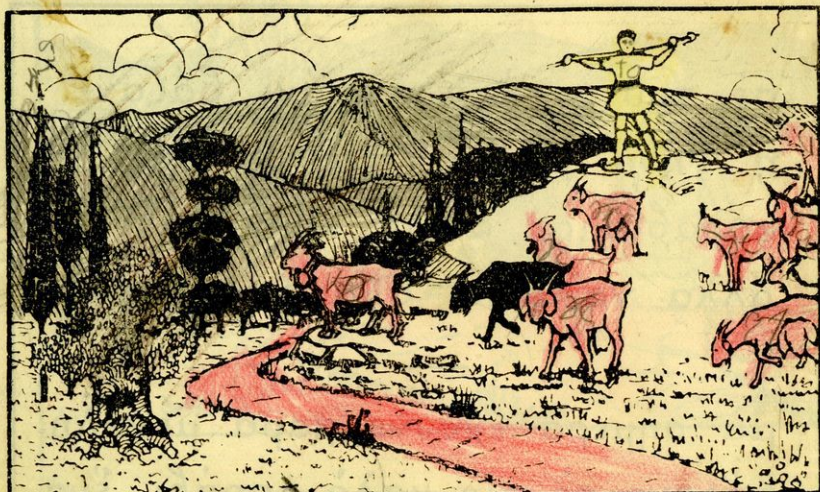

τὸ ποταμάκι τοῦ χωριοῦ.
Πιὸ χαμηλὰ ἀπὸ τὸ καλύβι
ἦτανε ἓνα χωριό. σιμὰ σὲ τοῦτο
τὸ χωριὸ κυλοῦσε ἓνα ποταμάκι.
τὸ ποταμάκι ἦτανε χωμένο μέσα
σὲ καλάμια. τὰ ρηχὰ νερά του
κυλούσανε ἦσουχα ἦσουχα.

σὲ τοῦτο τὸ ποταμάκι βάζανε
ἢ Ρήνα μὲ τὸ Ρήγα πολλά
καραβάκια. ἄλλα κόκκινα,
ἄλλα γαλάζια. ὅλα βαμμένα.

μὰ σήμερα ἔχουνε χαρὰ μεγάλη.
βάλανε τὸ πιὸ καλὸ καράβι. ἓνα
καράβι θεόρατο· μὲ πανιὰ πολλά,
μὲ τιμόνι μεγάλο. ἓνα καράβι
κόκκινο κόκκινο. δέτε το!

~~Τ~~ὸ παιδί με τὸ κοπάδι.

ἓνα κοπάδι γίδια
κατέβαινε ἀπὸ τὸ βουνό.
κατέβαινε σιγὰ σιγὰ κατὰ
τὸ ποταμάκι. ἓνα παιδί
πῆγαινε ἀπὸ πίσω· καὶ
ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ
φώναζε χαρούμενο:
«ἔ, ἔ! ὦ, ὦ!»

αι

καμιά φορά κανένα γίδι έκανε
να φύγη από το κοπάδι. τότε
το παιδι του πετούσε λίγα
λιθάρια, και το γύριζε πίσω
και τότε φώναζε πιο δυνατά
"έ, έ ω, ω!"

Ένα παιδι φοβίζει τα γίδια.

ΕΙ

το κοπάδι πηγαίνει τώρα
μέ βία κατά το ποτάμι.
ζυγώνει και θέλει να

πιη νερό.

μά τότε ένα άλλο παιδι
σηκώνεται από χάμω. πετά
λιθάρια πολλά, και φωνάζει

δυνατά. θέλει νὰ φοβίση τὰ
γίδια.

τὸ κοπάδι φοβήθηκε καὶ τὰ
γίδια φύγανε ἐδῶ καὶ κεῖ.

«Πάνο! ἄφησε τὸ ξύλο».

Π

τὸ παιδί μὲ τὸ κοπάδι
θύμωσε πολὺ. οπῆρε ἓνα
ξύλο καὶ χύθηκε κατὰ
τὸ ξένο παιδί.

τὸ ἔπιασε μὲ δύναμη καὶ τὸ
τίναξε χάμω.

τότε σήκωσε τὸ ξύλο...

μὰ νά, ἓνα χέρι τοῦ
ἔπιασε τὸ δικό του χέρι.

Ξ

τὸ παιδί μὲ τὸ ξύλο γύρισε
καὶ εἶδε τὸ Ρῆγα. « Πάνο,
ἀφησέ τὸ ξύλο! » τοῦ εἶπε.
« δὲ θὰ τὸ ξανακάμη ».

τότε τὸ παιδί μὲ τὸ κοπάδι
πέταξε τὸ ξύλο καὶ εἶπε:
« ἔχε χάρη τοῦ Ρῆγα. σὰ σοῦ
ξαναρέση, πείραξε τὸ κοπάδι ».
τὸ ἄλλο παιδί σηκώθηκε,
χαμήλωσε τὰ μάτια καὶ ἔφυγε.

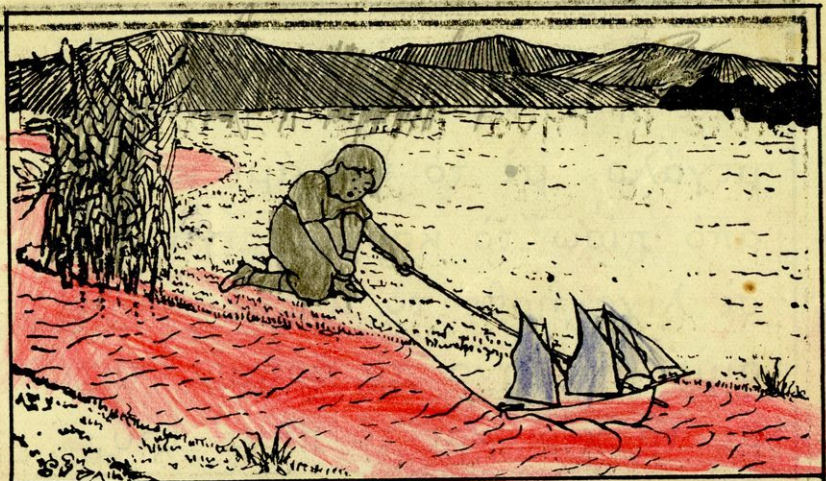
Ψ

τὸ παιδί
μάζεψε τὰ γίδια του.

τὸ παιδί ἤθελε τώρα να μαζέψη
τὰ γίδια του. ἔφαξε ἐδῶ καὶ
κεῖ, καὶ τὰ μάζεψε. τὰ μάζεψε μὲ
κόπο πολὺ.

καὶ τώρα δέτε τὸ κοπάδι! μὲ τί
δίψα πίνει νερό!

τὸ παιδί ἔνιψε τὰ χέρια του πῆρε
λίγο ξερὸ ψωμὶ καὶ ἔφαγε. ἔπειτα
χαιρέτησε τὸ Ρῆγα καὶ ἔφυγε.
ἀνέβαινε μὲ τὸ κοπάδι κατὰ τὸ ψηλὸ
βουνό. καὶ ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ
φώναζε. χαρούμενο: ἔ, ἔ! ὦ, ὦ!

τὸ καράβι
ἄρχισε νὰ βουλιάζη.

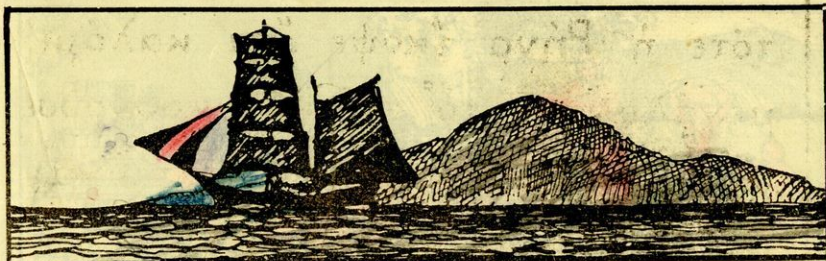
λίγο ἂν ἄργοῦσε ἡ Ρήνα, τὸ
καράβι θὰ βούλιαζε. φύσηξε
δυνατὸ ἀεράκι, καὶ τὸ ἔγειρε
ἀπ' τῆ μιά μεριά. τὸ καράβι
γέμισε νερά, καὶ ἄρχισε νὰ
βουλιάζη.

X τότε η Ρήνα έκοψε ένα καλάμι
μεγάλο. με το καλάμι κουνούσε
από πίσω το καράβι σιγά σιγά.
σε λίγο ήρθε το καράβι πολυ
σιμά. η Ρήνα το άρπαξε τότε
με το χέρι και το πήγε του
Ρήγα. ~~W~~ ~~θ~~

ας φυσήξη αέρας δυνατός!

ο Ρήγας πήρε το καράβι και
το έσιαξε άμέσως του έβαλε
μέσα ένα λιθάρáκι, για να
βαραίνη.

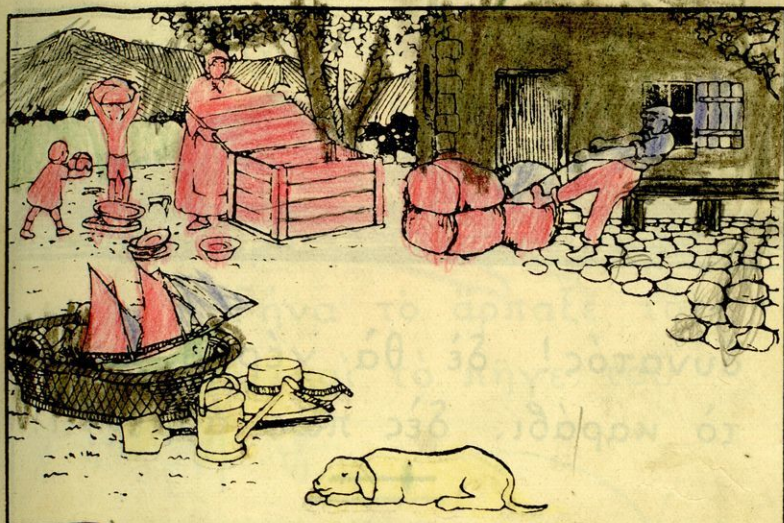
ζ τώρα ας φυσήξη αέρας

δυνατός! δὲ θὰ γέρνη πιά
τὸ καράβι. δὲς πῶς ἀρμενίζει!

○ Καράβι, καραβάκι,
πούχεις γερὰ πανιά,
ὡς τὸ πουλὶ πηγαίνεις
μὲ τὸν καλὸ βοριά.

ῶρα καλή, καράβι,
καὶ νὰ μᾶς θυμηθῆς!
χίλια καλὰ νὰ φέρης,
ὅταν θὰ ξαναρθῆς.

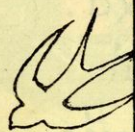
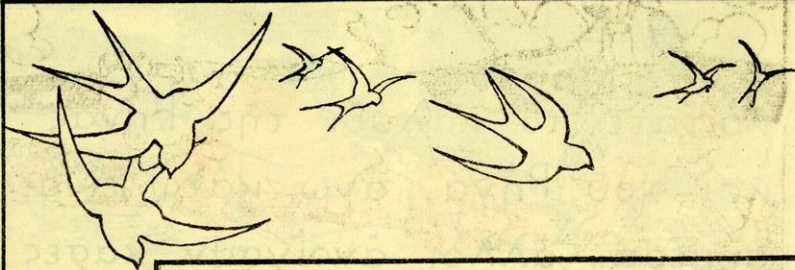
Έτοιμοι νὰ φύγουν.

πέρασε πιά τὸ καλοκαίρι!
ἀρχίζει νὰ συννεφιάζη \ και
κάπου κάπου ψιχαλίζει. \ τῶρα
ὄλοι ὅσοι μένουν σὲ ἐξοχή θὰ
φύγουν.

ΟΙ

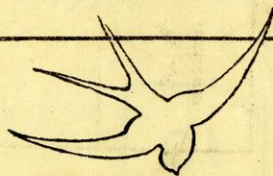
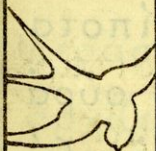
κοιτᾶτε τὸ καλύβι τῆς Ρήνας
καὶ τοῦ Ρήγα. ἄνω κάτω εἶναι
σήμερα. ἄλλοι ἀνοίγουν κάσες
καὶ τὶς γεμίζουν μὲ ροῦχα.
ἄλλοι δένουν δέματα· καὶ
ἄλλοι βάζουν σ' ἓνα πανέρι
τόπια, βόλους, καράβια. X

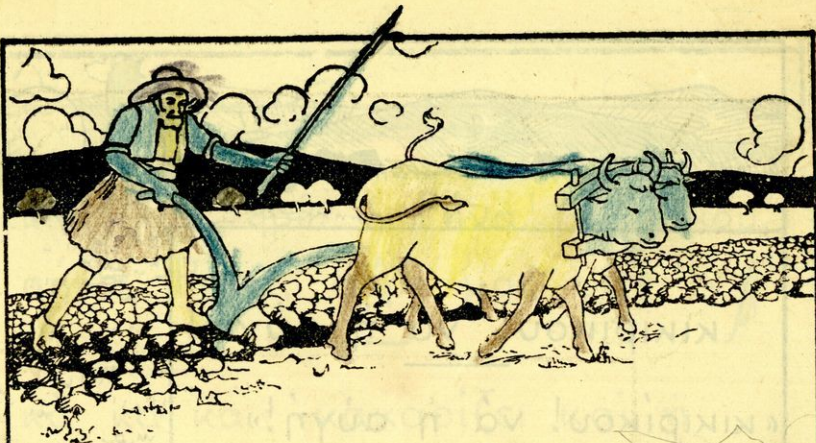
κανένας δὲν κάθεται. μονάχα
ὁ Βελής, δὲν ἐτοιμάζει τίποτα.
ὅλα τὰ ἔχει ἔτοιμα τὴν οὐρά
του, τὰ πόδια του, τὴν ὄρεξή
του. V

Μ τὰ χελιδόνια.

ἔχετε γειά, ἔχετε γειά,
καιρός μας πιά νὰ πᾶμε.
μὴ μᾶς χαλᾶτε τὴ φωλιά
τὴν ἄνοιξη, τὰ λούλουδα
ἔμεῖς θὰ φέρωμε ξανά.
ἔχετε γειά, καλὰ παιδιά,
μὴ μᾶς χαλᾶτε τὴ φωλιά

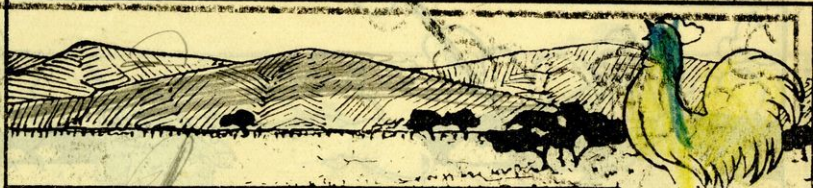

Ὁ γεωργός.

χό, χό, Κοκκίνη! ἔ, Καρά μου!
ὀργώσετε βαθιὰ τὴ γῆ,
γὰ νὰ μᾶς δώση τὸ σιτάρι,
νὰ μᾶς χαρίση τὸ ψωμί.

Κ

Κ

κικιρίκου! νά ή αύγή!
 «κικιρίκου! νά ή αύγή!»
 λάλησε ό μαῦρος
 κόκορας με την
 κατάμαυρη ούρά.
 «κικιρίκου, σηκωθήτε όλοι!»
 λαλουσε την αύγή,
 ψηλά από τον τοίχο
 τής αύλης.

αυ

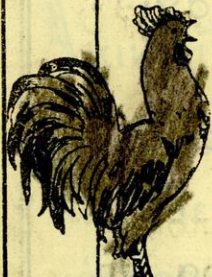

«κικιρίκου, ἦρθε ἡ Ρήνα! κικιρίκου,
σῆκω, Ρήνα, φέρε μας φαγί!»

«κὰ κὰ κὰ» κακαρίζει καὶ ἡ
κότα ἡ μαυριδερή. «σῆκω, Ρήνα!»
φωνάζει καὶ αὐτή. «σήμερα θὰ
κάμω τὸ πιὸ καλὸ αὐγὸ. γιὰ
σένα, Ρήνα, φύλαγα τὸ πιὸ
μεγάλου αὐγὸ. ἔλα φέρε μας φαγί!»

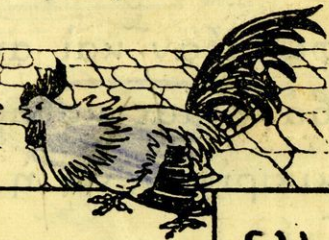
«πὶ πὶ πὶ» φώναξαν καὶ οἱ πάπιες
μέσα ἀπὸ τὸ αὐλάκι. «πὶ πὶ πὶ»
φώναξαν καὶ αὐτές. «ἔλα, Ρήνα,
βάλε μας καθαρὸ νερό»

«κικιρίκου, νά ἡ αὐγή! σῆκω, Ρήνα»

✕ δεύτερος δέν είναι
σαν και μένα!»

νά και ένας δεύτερος
κόκορας, κόκκινος
κόκκινος. έρχεται από
τό άλλο μέρος τής
αύλης. αυτός δέ χωνεύει
τό μαύρο κόκορα.
σηκώνει τό κεφάλι του
ψηλά και λαλεί με θυμό:
«κικιρίκου!»

ΕΥ

τὸν ἀκούει ὁ μαῦρος καὶ
θυμώνει ὄρμα ἄπάνω του· μὰ
καὶ ὁ κόκκινος δὲ φεύγει·
μαζεύτηκε, πήρε φόρα καὶ
ῶρμησε κατὰ τὸ μαῦρο.
γυρεύει νὰ τὸν πιάσῃ ἀπὸ τὸ
λειρί, μὰ ὁ μαῦρος εὐκόλα
τοῦ ξεφεύγει.

πηδοῦν ἐδῶ καὶ κεῖ σὰ νὰ
χορεύουν. παλεύουν, παλεύουν
ῶρα πολλή, μὰ κανένας δὲ
νικᾷ.

τέλος ὁ Βελῆς ῶρμησε ἄπάνω

τους. οί κοκόροι φεύγουν και
οί δύο φεύγουν ο ένας έδω
και ο άλλος εκεί. ο μαύρος
πέταξε ψηλά και από τον
τοιχο της αύλης φώναξε
δυνατά:

«κικιρίκου, δεύτερος δεν είναι
σαν και μένα!»

τότε ο κόκκινος ανέβηκε πιο
ψηλά και φώναξε και αυτός:

«κικιρίκου! δεύτερος δεν είναι
σαν και μένα!»

Ο Θεέ μου!
νά ρφουλάγης τόν πατέρα μου
καί τή μητέρα τὸ Ρήγα
καί τή Ρήνα καί τήν
καλή μας τή γιαγιά.

ἄκου,
σὰν ἀηδόνι κελαηδεῖ.

« χόρτα, κολοκυθάκια,
ραδίκια, φασουλάκια,
καὶ σῦκα σὰν τὸ μέλι,
νὰ πάρτε ἀπ' τὸν Κανέλη.»

ἀκούτε τὸ γερο-Κανέλη τὸ
μανάβη; τί δυνατὰ διαλαλεῖ
τὰ χορταρικά του! ἡ φωνή του
ἀκούεται σ' ὅλη τὴ γειτονιά.

ὁ Ρήγας ἀκούει κι αὐτὸς
τὴ φωνή, καὶ πηδάει ἀπὸ
τὴ χαρά του. πετιέται ἔξω.

17
ἀπὸ τὴν αὐλή, μὰ τί νὰ ἰδῆ!
ὁ γαῖδαρος τοῦ γερο-Κανέλη
εἶχε πέσει κάτω μὲ ὄλο
τὸ φόρτωμα. ὁ γερο-Κανέλης
τὸν ἐβαροῦσε δυνατά· μὰ
ὁ γαῖδαρος δὲν κουνιόταν.

«τί τὸν βαρεῖς, γερο-Κανέλη;»
τοῦ λέει ὁ Ρήγας. «ἔλα,
καημένε, νὰ σὲ βοηθήσω νὰ
τὸν ξεφορτώσης, καὶ θὰ σηκωθῆ!»
ὁ γερο-Κανέλης μурμουρίσει
κάτι· μὰ ξεφόρτωσε τὸ γαῖδαρο,
ὁ Ρήγας τοῦ χაῖδεψε λίγο
τὸ λαιμό. τότε ὁ γαῖδαρος

6 28 11 4m

η με 12

σηκώθηκε εὐκόλα καὶ φώναξε
ὅπως φωνάζει κάθε γαΐδαρος.
« ἄκου τον, σὰν ἀηδόνι κελαηδεῖ! »
εἶπε ὁ γέρο-Κανέλης. τὸν
ἐφόρτωσε πάλι, καὶ φώναξε:

« χόρτα, κολοκυθάκια,
ραδίκια, φασουλάκια,
καὶ σῦκα σὰν τὸ μέλι,
νὰ πάρτε ἀπ' τὸν Κανέλη ».

ή κυρά Χαΐδω
καὶ τὸ ποντίκι.

« ντουλάπι γύρευες, ἔ; πάλι
ψωμί καὶ τυρὶ μου ἤθελες;
γιατί νὰ χώνεσαι παντοῦ, ἂν
σ' ἀρέση, ἔμπα πιά σέ ντουλάπι
αὐτὰ ἔλεγε ἡ κυρά Χαΐδω
μὲ θυμό, καὶ φώναξε τῇ Χιόνα:
« ψὶ ψὶ ψὶ..., Χιόνα, ἔλα!

X

Χιόνα, ένα ποντίκι!

ένα ποντίκι!»

τὸ ποντίκι γύριζε ἀνήσυχο
μέσα σὲ μιὰ φάκα. τέντωνε
τ' αὐτιά του. κοίταζε
νὰ κόψη τὸ σύρμα. μὰ δὲν
μποροῦσε· αὐτοῦ πού μπῆκε,
δὲ θὰ μπορέση πιά νὰ φύγη.
- «νιάου! νιάου!»

ἔρχεται ἡ Χιόνα.

ντ

μπ

ΤΟ

ΤΖ

Παίζομε

τὸν κουτσὸ λύκο;

“Ὅλα τὰ παιδιά ἔχουν διάλειμμα.

« Τζανή, Τζανή! Παίζομε τὸν
κουτσὸ λύκο; » φώναξε ὁ Ρήγας.

-« Παίζω, Ρήγα. Κάμε ἐσὺ τὸν
κουτσὸ λύκο, κι ἐγὼ θὰ κάμω
τὸν τσοπάνη » ἀπάντησε ὁ
Τζανής.

-« Παίζομε κι ἐμεῖς, παίζομε
κι ἐμεῖς! » φωνάζουν τότε
κι ἄλλα παιδιά. Καὶ ἀρχίζουν
τὸ κυνηγητό.

Ο Ρήγας πηδάει κούτσα
κούτσα έδω και κει!

Τ' άλλα παιδια είναι οι
τσοπάνηδες. Πανε πίσω από το
Ρήγα, και κουτσαίνουν.

Τόν κυνηγούν, μα δε μπορούν
να τον τσακώσουν. Όλο

ξεφεύγει. Κοιτάτε τον!

σαν κατσίκι πηδάει.

Ὁ γερο-Βαγγέλης,
ὁ τσαγκάρης

ΥΥ ΥΚ

«Παππούλη! Εἶπε
ὁ πατέρας, νὰ μοῦ
μπαλώσης τὰ
παπούτσια» φώναξε ὁ Ρήγας,
καὶ χαιρέτησε τὸ
γέρο-τσαγκάρη, τὸ Βαγγέλη.

Ὁ Βαγγέλης ὅμως δὲν ἀκούει.
Κοντὰ σ' ἓνα χαμηλὸ

πάγκο δουλεύει ἀκόμη.

*Ο γερο-τσαγκάρης πότε ράβει και
πότε καρφώνει. Ράβει και
τεντώνει τούς ἀγκῶνες, σὰ νὰ
μαλώνη. Καρφώνει και σ' ὄλο
τὸ τσαγκάρικο ἀκούεται:
τάκ τάκ! τὸκ τὸκ!

—
"Ἐ, κύρ Βαγγέλη! δὲν ἀκοῦς;
Χάλασαν πάλι τὰ παπούτσια
μου!" φώναξε πὶο δυνατὰ
ὁ Ρήγας.

- "Ἐσὺ εἶσαι, Ρήγα; και δὲ σὲ
κατάλαβα!"

- "Χάλασαν πάλι τὰ

Ε ε

παπούτσια; Ἐγὼ τὴν Τετάρτη
τὰ ἔρραψα. Τί εἶναι αὐτά;»
εἶπε ὁ γερο-Βαγγέλης,
ὁ τσαγκάρης.

- «Παίζω τὸν κουτσό, κύρ
Βαγγέλη, μὲ τὸν Τζανή, τὸν
ἔγγονό σου!» τοῦ ἀπαντᾷ ὁ
Ρήγας.

Χαμογέλασε ὁ γερο-τσαγκάρης.
Χαίδεψε τὸ Ρήγα καὶ τοῦ εἶπε:
«Παιδιά μου, γειὰ νάχετε, καὶ νὰ
παίζετε πάντα τὸν κουτσό. Ἐδῶ
εἶναι ὁ γερο-Βαγγέλης
ὁ τσαγκάρης.»

Παίζουμε τις δασκάλες;

- «Κορίτσια. κορίτσια! Παίζουμε τις δασκάλες;» φώναξε η Ρήνα
- «Παίζουμε, παίζουμε!» απάντησαν η Βαγγελίτσα, η Φανή κι άλλα κορίτσια.
- «Καθίστε ἐδῶ σ' αὐτὸ τὸν πάγκο» εἶπε ἡ Ρήνα.
- «Ἔσεῖς θὰ εἶστε τὰ παιδιά, κι ἐγὼ ἡ δασκάλα σας». Τὰ κορίτσια κάθισαν ἀμέσως.
- Φωνάζουν καὶ περιμένουν τὴ

σκ

στ

σπ

δασκάλα ν' ἀρχίση τὸ μάθημα

Φόρεσε ἡ Ρήνα στὴ μύτη τὰ
γυαλιὰ τῆς γιαγιᾶς. Πῆρε στὸ
χέρι μιὰ μεγάλη ρίγα, καὶ
στάθηκε ὀρθὴ κοντὰ στὸ
παράθυρο.

Ὅλα τὰ κορίτσια σῶπασαν καὶ
τὴν κοίταζαν στὰ μάτια.

Καὶ ἡ δασκάλα τοὺς ἄρχισε νὰ
λέη μιὰ ὠραία ἱστορία.

Κουνοῦσε ὅμως τὴ ρίγα πολὺ
δυνατά· καὶ χωρὶς νὰ τὸ
καταλάβῃ, ἔδωσε μιὰ

Φφ

στο τζάμι και τὸ ἔσπασε.

* Πάει τὸ τζάμι! Κοκκίνισε ἡ
Ρήνα και δὲν ἤξερε τί νὰ κάμη.
«Πὲς πὼς ἔσπασε ἀπὸ τὸν ἀέρα
τῆς λέει ἡ Φανή.»
«Τί θέλεις, ψέματα νὰ πῶ;»
εἶπε ἡ Ρήνα θυμωμένη, και
κοκκίνισε πιο πολὺ.

* Καλύτερα βρεμένος
παρὰ φορτωμένος.

Ὁ Ψαρῆς, ὁ γαῖδαρος τοῦ

βρ

πρ

γερο-Κανέλη, πρόβαλε στο
δρόμο. Τί νά γυρεύη; Θέλει
νά ἰδῆ θάχη δουλειά σήμερα
ἢ ὄχι;

Βρέχει, βρέχει δυνατά. Ὁ Ψαρῆς
στέκεται καὶ κοιτάζει.

Τὰ κεραμίδια τρέχουν σὰ βρύσες.
Τὰ νερά κυλοῦν στο μικρὸ
δρόμο σὰν ποτάμι. Οἱ διαβάτες
τρέχουν γρήγορα νὰ χωθοῦν
στὰ σπίτια τους.

«Τί καλά, οὔτε φόρτωμα, οὔτε
μαγκούρα ἔχει σήμερα!» Ἴσως

δρ

τρ

κρ

οὔτε καὶ αὔριο» λέει ὁ γαῖδαρος·
κι ἀπὸ τῆ χαρά του κρεμᾶ
τ' αὐτιά του πρὸ κάτω.

Βιαστικὰ περνοῦσε ἀπὸ κεῖ μιὰ
κότα. Εἶδε τὸ γαῖδαρο νὰ
βρέχεται, καὶ τοῦ εἶπε.

«Βρέχεσαι, καημένε! Φύγε, ἔμπα
μέσα! Θὰ χαλάσης τὴ φορεσιά
σου».

- «Καλύτερα βρεμένος παρὰ
φορτωμένος» ἀπαντᾷ ὁ Ψαρής.
Καὶ συλλογίζεται τὸ βαρὺ
φόρτωμα καὶ τὴ μαγκούρα.
τοῦ γερο-Κανέλη.

Ψ

ψ

ιι

θθ

Κόκκινη κλωστή δεμένη.

«Πώ πώ φλόγα! πώ πώ βοή που
κάνει ή φωτιά: βού, βού, βού!
Τί μεγάλη φωτιά στο τζάκι!

«Βλέπεις, Βάσω, πώς άναψε τώρα
ή φωτιά;» τής είπε ή Ρήνα.

‘Η Βάσω όμως δέν έβλεπε
τίποτα. Είχε κλείσει τὰ μάτια
καί κοιμόταν πλάγι στή γιαγιά.

‘Η γιαγιά καθόταν κοντά στο
τζάκι, κι έγνεθε μέ τή ρόκα.
Κάπου κάπου έρριχνε κάστανά

κλ

βλ πλ

φλ

στή φωτιά. Ἡ Ρήνα τὰ γύριζε
συχνά μὲ τὴν τσιμπίδα, γιὰ νὰ
μὴν καπνίσουν. Κι ὁ Ρήγας
περίμενε νὰ ψηθοῦν.

Τσάκ! ἔσπασε ἓνα κάστανο, καὶ
λήδησε ψηλά. Ἡ Βάσω ἄκουσε
τὸν κρότο, καὶ ξύπνησε.

«Τὸ δικό μου εἶναι αὐτό!» εἶπε·
ἄπλωσε τὸ χέρι, καὶ γύρευε νὰ
τὸ πάρη.

«Ὁχι, αὐτὸ εἶναι τοῦ Ρήγα» εἶπε
ἡ γιαιδιά. «Ἐχε ὑπομονή,

ΥΝ

ΧΝ

ΠΝ

έγγονούλα μου· θάρθη και
ή σειρά σου».

Τσάκ! Έσκασε και τὸ κάστανο
τῆς Βάσως.

Και τί γλυκό πού ἦταν!

Βού... βού... γού..., φώναζε
ή φωτιά με τῆ μεγάλη φλόγα.

Ἡ γιαγιά ἔγνεθε, και ἄρχισε
νά λείη τὸ παραμύθι:

κόκκινη κλωστή δεμένη.
στήν ἀνέμη τυλιμένη...

Ηη

Τὰ παιδιά
φτιάβουν χιονάνθρωπο.

Όχιτὼ παιδιά παίζουβ στο
σπίτι τοῦ Ρήγα. Κάτι
φτιάβουν Πηγαίνουβ
κι ἔρχουβται. Βγαίνουβ

φτ	χτ
----	----

βδ	γδ
----	----

καὶ μπαίνουν. Οὔτε στιγμή δὲν
κάθονται.

Τὰ βλέπετε στὴ μέση τῆς αὐλῆς;
Πόσο χιόνι μάζεψαν! Φτιάνουν
πρῶτα πρῶτα ἓνα κορμί:
"Ὑστερα φτιάνουν ἓνα κεφάλι
καὶ χέρια καὶ πόδια.

Τοῦ βάζουν στὸ στόμα ἓνα
τσιμπούκι, γιὰ νὰ καπνίζη.
"Ὑστερα τοῦ δίνουν στὸ χέρι
κι ἓνα μακρὸ ραβδί.
"Θὰ ξυλίζη τ' ἄταχτα παιδιά»

βγ

γυ

λέει ἡ Βαγγελίτσα.

“Ἐτσι γδυτὸς θὰ κρυώνη”. λέει
ἡ Ρήνα· καὶ στὴ στιγμή τοῦ
ρίχνει στὴ ράχη ἓνα πανωφόρι.

Τώρα πιά δὲν κρυώνει ὁ
χιονάνθρωπος. Ὁ Βελῆς ὅμως
δὲν τὸν ἀφήνει ἤσυχο. Τὸν κοιτάζει
ἀπὸ μακριά, τὸν γαβγίζει καὶ
γυρεύει νὰ τὸν δαγκάση Ὁ
χιονάνθρωπος ὅμως δὲ φοβάται
τίποτα.

Μ Τὸ πουλάκι.

Τίκ, τίκ! ἓνα μικρὸ πουλάκι

Αα

Δδ

Μμ

Α

64

Δ

Μ

χτύπησε στο τζάμι. "Εξω
χιόνι πολύ. Μέσα όλοι κάθονα!
γύρω στο τζάκι. Μὰ κανένας δε
ἄκουσε τὸ χτύπημα. Ὁ πατέρας
τούς διάβαζε μιὰ ἱστορία, κι ὅλοι
πρόσεχαν τὰ λόγια του.

Ἔστερα ἀπὸ λίγο ξαναχτυπᾶ τὸ
πουλάκι· τίκ, τίκ! «Τσίου, τσίου»
φώναξε δυνατά, σὰ νὰ ἔλεγε:
«Ἀνοίξετε, παιδιά! Δὲ θὰ γλιτώσω.
Μὲ πάγωσε τὸ χιόνι!»

Ἡ Ρήνα ἄκουσε τὸ χτύπημα.
Ἄμέσως σηκώθηκε, καὶ πῆγε στὸ
παράθυρο. Δὲν εἶδε τίποτα.
«Ἴσως δὲν ἄκουσα καλά. Δὲν εἶναι
τίποτα» εἶπε, καὶ κίνησε νὰ φύγη

...φωνα ἄκουσε πάλι
...τίκ! τσίου, τσίου!

Ἄνοιξε τότε ἡ Ρήνα τὸ παράθυρο.
Μὲ μιᾶς τὸ πουλάκι μπῆκε μέσα.
Πετοῦσε καὶ φώναζε: «τσίου, τσίου.
Τί καλὰ παιδιὰ! τί καλὸ τζάκι!»

Τὸ πουλάκι.

Τίκ, τίκ! Ἄνοιχτε μου, παιδιὰ!
Ἐγὼ δὲν ἔχω πιά φωλιά.
Τὴ σκέπασε τὸ χιόνι.
Ἐξω μαυρίλα, παγωνιά.
Καὶ στὴ ζεστή σας τὴ γωνιά
Καλὴ φωτιά φουντώνει...
Ἄνοιχτε μου, καλὰ παιδιὰ!

M.

Μ Ντίν, ντάν!
Ξημερώνει Χριστούγεννα!

Ντίν, ντάν! Ντίν, ντάν! χτυποῦν
οἱ καμπάνες δυνατά. Ὡρα πολλή
χτυποῦν. σὰ νὰ λένε: «Ξύπνα.
Ρήγα! Ξύπνα, Ρήνα! Σηκωθῆτε,
παιδιά! Ὡρα γιὰ τὴν ἐκκλησιά.
Ἐλάτε...»

Ἀκόμη δὲν ἔφεξε ἡ αὐγή.
Σκοτάδι εἶναι ἔξω· καὶ οἱ
καμπάνες χτυποῦν χαρούμενα:
Ντίν, ντάν! Ντίν, ντάν!

Νν

Ξξ

Ἡ μητέρα ξύπνησε τὰ παιδιά.
Τοὺς ἔδωσε νὰ βάλουν τὰ καλά
τους ροῦχα. Μὰ καὶ ἡ γιαγιά
ἔβαλε τὸ μεταξωτὸ φουστάνι
καὶ τὴ γούνα της. Σήμερα ὅλοι
φοροῦν τὰ γιορτινά τους.

«Ὡρα νὰ πᾶμε» εἶπε ἡ μητέρα.
«Πᾶμε νὰ ἰδοῦμε τὸν καλὸ μας
τὸ Χριστό, ποὺ γεννήθηκε ἀπόψε.
Ἡ Παναγία τὸν κρατεῖ στὰ γόνατά
της· καὶ ἀπὸ πάνω φέγγει ἓνα
ἀστέρι. Πᾶμε, παιδιά, νὰ ἰδοῦμε
τὸν καλὸ μας τὸ Χριστό...»

Σσ

Ωω

Τὰ κάλαντα.

Γιατί μαζεύτηκαν τόσα παιδιά
στήν κάμαρα τοῦ Ρήγα; Νὰ
ὁ Γιώργος κι ὁ Πέτρος, νὰ
ὁ Χρίστος, ὁ Μῆτσος, * καὶ
ἄλλοι πολλοί. Δὲ λείπει
κανέννας φίλος τοῦ Ρήγα.
Ὡς κι ὁ μικρὸς Ηρακλῆς
εἶναι ἐκεῖ. Γιατί μαζεύτηκαν
τόσα παιδιά στήν κάμαρα
τοῦ Ρήγα;

ΓΥ

Δέν ἀκοῦτε πῶς χτυποῦν;
Τράπ, τρόπ! κράπ, κρόπ!
ἀκούεται κάθε στιγμή. Ἄλλοι
καρφώνουν ξυλαράκια μὲ
προκίτσες. Ἄλλοι κόβουν χαρτόνια
καὶ χρωματιστὲς κόλλες. Ὅλοι
δουλεύουν. Καὶ κάθε στιγμή
ἀκούεται: τράπ, κρόπ!

Εἶναι παραμονὴ τῆς πρωτοχρονιάς.
Φτιάχνουν τὴν Ἁγία-Σοφιά, τὴ
μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ. Μ' αὐτὴ θὰ
πᾶνε ἀπόψε στὰ σπίτια τους,
νὰ τραγουδήσουν τὰ κάλαντα.

Ἡ Ἁγία-Σοφία εἶναι τώρα
ἔτοιμη. Ἄναψαν μέσα στὴν
ἐκκλησιὰ δύο φαναράκια. Κι ἡ
ἐκκλησιὰ φεγγοβόλησε ὅλη.
"Ἰδια ἡ Ἁγία-Σοφιά!" εἶπε
ὁ κύρ Φώτης ὁ Καλομοίρης,
ὁ πατέρας τοῦ Ρήγα.

Τρεῖς τὴ σήκωσαν τὴν
ἐκκλησιὰ στὰ χέρια, κι οἱ
ἄλλοι ἄρχισαν νὰ τραγουδοῦν:
"Ἀρχιμηνιά κι ἀρχιχρονιά,
κι ἀρχὴ καλός μας χρόνος".

Μπροστά στη θάλασσα.

Πέρασε κι η Ἀποκριά. Ἐρθε
ἡ Καθαρή Δευτέρα. Σήμερα
ὄλοι γιορτάζουν ἄντρες καὶ
γυναῖκες, ἀγόρια καὶ κορίτσια,
ὄλοι κατέβηκαν στὸ γιαλό.

Ἦραϊα πὺ εἶναι! Θὰ
μείνουν ὄλη τὴν ἡμέρα

ΖΖ

Ζ

72

7

ἔξω, μπροστα στὴ θάλασσα.

Πόσα παιδιά παίζουν στὴν
ἀκρογιαλιά! Ρίχνουν στὴ
θάλασσα βαρκοῦλες καὶ
καραβάκια μὲ ἄσπρα, κάτασπρα
πανιά. Δέτε τα, πῶς γλιστροῦν
ἀπάνω στὸ νερό!

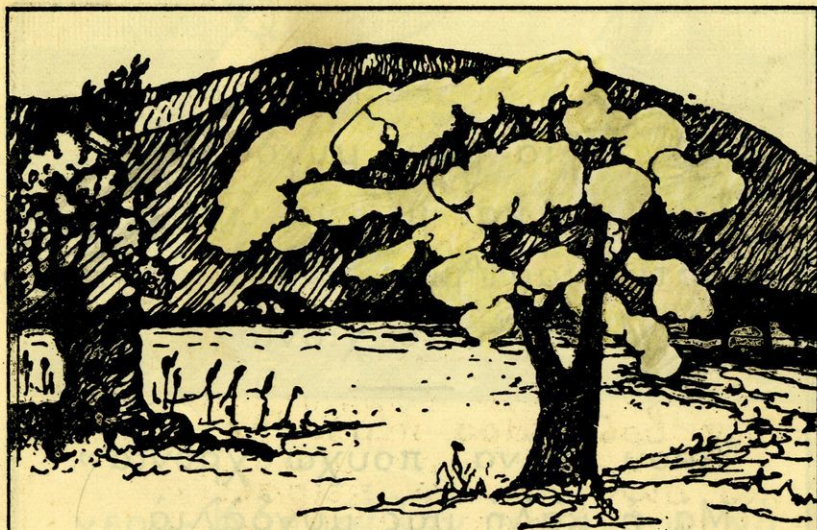
Ξαπλωμένος ὁ Βελῆς βλέπει
τὰ παιγνίδια, καὶ περιμένει νὰ
στρωθῆ τὸ τραπέζι. «Σήμερα θὰ
φάω μόνο τρυφερὰ κόκαλα. Τὰ
σκληρὰ θὰ τ'ἀφήσω γιὰ τὴ
Χιόνα, τὴν ψιψίνα». Ἔτσι λέει
ὁ Βελῆς, καὶ περιμένει.

Ἦρθε τὸ μεσημέρι. Νά, τώρα
ὄλοι τρῶνε. Μὰ ὁ Βελῆς δὲ
βρίσκει κόκαλο κανένα. Ζητᾶ
ἐδῶ, ζητᾶ ἐκεῖ, πουθενὰ κόκαλο!

Ἴσως βρῶ πάρα πέρα. Ἄς εἶναι
καὶ σκληρό. Δὲν πειράζει».

Ἔτσι συλλογίζεται ὁ Βελῆς,
καὶ πάει σ' ἄλλα τραπέζια.
Ζήτησε παντοῦ, μὰ πουθενὰ
δὲ βρῆκε κόκαλο κανένα.

Ὁ Βελῆς θύμωσε τότε. Γύρισε
στὸ σπίτι νηστικός κι ἄρχισε
νὰ γκρινιάζῃ μὲ τὴν ψιψίνα.

✧ Η μυγδαλιά

Ἡ νυφούλα ἡ μυγδαλιά
Ἔβαλε τὰ νυφικά της
Καὶ μιὰ γέρικη ἔλιὰ
Καμαρώνει τὰ προικιά της

«Μυγδαλιά μου, μυγδαλιά,
Ἄκου με καὶ μέ, νὰ ζήσης:
Γιατί βιάστηκες ν' ἀνθήσης;
Δὲ φοβᾶσαι τὸ χιονιά;

Ἄκου ἐμένα, πούχω χρόνια».
Μὰ ἡ καλή μας μυγδαλιά
Ἔστολίστηκε διπλά,
Μὲ λουλούδια καὶ μὲ χιόνια.

Μ' Ὁ Ρήγας καπετάνιος.

Μία βαρκούλα ἦταν δεμένη
στὴν ἀκρογιαλιά.

«Νὰ ἡ βάρκα τοῦ

σμ

σδ

γερο-Κοσμᾶ! Τὴν παίρνομε νὰ
πᾶμε ταξίδι;» λέει ὁ Ρήγας.

«Θὰ μᾶς δῆ, καὶ θὰ χαλάσῃ
τὸν κόσμον ἀπὸ τὶς φωνές»
εἶπαν τ' ἄλλα παιδιά. *μ*

«Δὲ μαλώνει ὁ γερο-Κοσμᾶς»
λέει ὁ Ρήγας.

σγ

σβ

Λίγα παιδιά πήγαν μαζί με τὸ
Ρήγα. Ζύγωσαν τὴ βάρκα καὶ
πήδησαν μέσα. Λύνουν τὸ
σκοινὶ καὶ τραβοῦν μακριά.

Ὡραῖα πού πηγαίνει ἡ βαρκούλα
με τὸ κάτασπρο πανί! «Καλὸ
ταξίδι! Χαιρετίσματα στοὺς
δικούς μας!» τοὺς φωνάζουν
ἀπὸ τὴν ἀκρογιαλιά.

Ξαφνικὰ φύσηξε δυνατὸς ἀέρας.
“Ὑστερα ἄστραψε ὁ συννεφιασμένος
οὐρανὸς καὶ μπουμπούνισε.
Τί μπόρα ἦταν ἐκείνη! Πρῶτη
φορὰ εἶδαν νὰ πέφτη τόσο νερό.
Ἡ θάλασσα θύμωνε καὶ

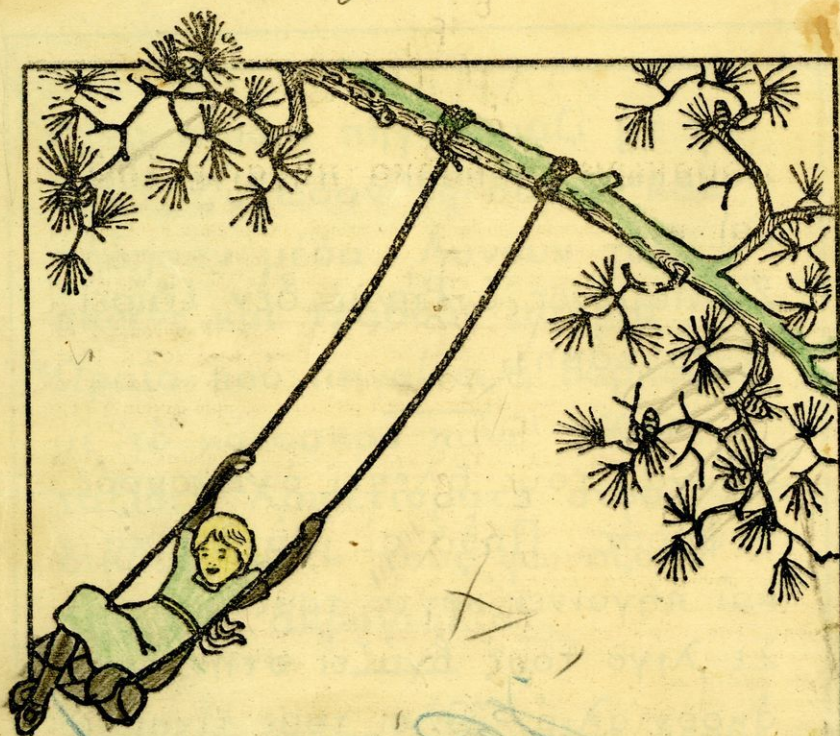
λλ

φούσκωνε· ἡ βάρκα πήγαινε ἐδῶ
καὶ κεῖ.

Ζαλισμένος ὁ Ρήγας δὲν ξαίρει
τί νὰ κάμη

~~Μα~~ νά, τοὺς βλέπει ὁ Σγουρός,
ὁ ψαράς. Πηδᾶ σὲ μιά βάρκα,
καὶ πηγαίνει κοντὰ τοὺς.
Σὲ λίγο τοὺς βγάζει στὴν
ἀκρογιαλιά. Ὅλοι τοὺς εἶναι
καταμουσκεμένοι.

«~~Ε~~, καπετάνιε!» λέει ὁ Σγουρός
στὸ Ρήγα. «~~Δ~~ὲ φτάνει μονάχα
ἡ βάρκα· ~~χ~~ρειάζεται καὶ
καραβοκύρης!»

Δῶσε μου μιά, νὰ πάω ψηλά!
Δέσε τὴν κούνια μου καλά!
Γιὰ ἰδὲς πετάω. Δῶσε μου μιά!
Γερά βαστάω τὰ σκοινιά.
Δῶσε μου μιά, νὰ πάω ψηλά!

ΟΔΗΓΙΕΣ

Το άναγνωστικό αυτό τής Α' τοῦ Δημοτικοῦ παρουσιάζει τή ζωή τριῶν παιδιῶν ὡς μικραστικῆς οἰκογένειας μέσα σ' ἕνα χρόνο. Στό α' μέρος ἀρχίζομε ἀπό τό τέλος τοῦ καλοκαιριοῦ καί προχωροῦμε ὡς τήν άνοιξη· στό β' μέρος θά ἔχωμε τή ζωή τῶν παιδιῶν τήν άνοιξη καί τό καλοκαίρι. Ἀπό τή ζωή τους δίνομε μόνο σκηνές χαρακτηριστικές. Τή μετάβαση ἀπό τή μιᾶ σκηνή στήν ἄλλη θά τήν κάνει ὁ δάσκαλος ἔτσι, ὥστε τά παιδιά νά ἔχουν ἔμπρός τους τήν ἑνότητα τοῦ συνόλου καί τήν εἰκόνα τῶν διαφόρων ἐποχῶν (π.χ. στή σελ. 36-37: Ἦρθε τό φθινόπωρο καί τά χελιδόνια φεύγουν. Μαζί μέ τά χελιδόνια ἔφυγε καί ἡ οἰκογένεια τοῦ κ. Καλομοίρη ἀπό τήν ἔσοχή. Στό δρόμο, πού γύριζαν στήν πόλη, εἶδαν ἕνα γεωργό νά ὀργώνει τό χωράφι του κτλ.). Για αὐτό ὁμως εἶναι ἀπαραίτητο, πρὶν ἀρχίση ἡ διδασκαλία, νά διαβάσῃ ὁ δάσκαλος ὁλόκληρο τό ἀλφαβητάριο.

Τά 32 πρῶτα μαθήματα (σ. 1-37) μᾶς ὀδηγοῦν στήν ἔσοχή, ὅπου σέ μιᾶ καλύβρα μένει ἡ οἰκογένεια τοῦ κ. Καλομοίρη, δηλαδή ὁ πατέρας καί ἡ μητέρα, ἡ γιαιγιά, ὁ Ρήγας—9 ἐτῶν ἀγόρι—ἡ Ρήνα καί ἡ μικρή Βάσω. Ἀπό τή σελ. 38 ὡς τό τέλος εἴμαστε πιά στήν πόλη. Στήν ἀρχή (σ. 1-11) τό βιβλίον μιλεῖ μέ εἰκόνας, γι' αὐτό στό πρῶτο μαθήματα ὁ δάσκαλος θ' ἀρχίσει ἀπό τήν εἰκόνα· θά ὀδηγή τά παιδιά νά τήν παρατηροῦν προσεχτικά, νά βγάξουν ἀπό τήν εἰκόνα μόνο τους τό κείμενο, κι ἔπειτα θά προχωρή στή διδασκαλία τῆς ἀναγνώσεως καί τῆς γραφῆς. Ἀπό τό μάθημα ὁμως 12 καί παρακάτω οἱ εἰκόνας ἔχουν δευτερεύουσα σημασία, γιατί τό κείμενο ἀποτελεῖ ὁλότητα, πού τήν καταλαμβάνει τό παιδί καί χωρίζει καμιά εἰκόνα.

Ἐπειδή στήν ἀρχή, ἀπό τή συντομία τοῦ κειμένου, μπορεῖ ἴσως νά παρανοηθῇ ἡ ἱστορία, δίνομε συντομώτατα τό σκελετό τῆς ἀπάνω σ' αὐτόν μπορεῖ ὁ δάσκαλος νά συμπληρώνη τό μῦθο ἀνάλογα μέ τίς τοπικές συνθήκες τοῦ σχολείου του.

(Σελ. 1-5) Πηγαίνουν ὄλοι ἀπό τό βράδυ ἐκδρομή σ' ἕνα λόφο, ὅπου ὑπάρχει ἔξωκλήσι. Πολὺ πρῶτὸ ὁ Ρήγας καί ἡ Ρήνα ἀνεβαίνουν στήν κορυφή τοῦ λόφου καί βλέπουν τόν ἥλιο ν' ἀνατέλλῃ. Γυρίζοντας πίσω, τρέχουν καί τραγουδοῦν τό ἀκόλουθο τραγουδάκι.

1. Μιᾶ μικρὴ πεταλοῦδα
χορεῖει τρελλά,
λά, λά, λά,
λά, λά.	3. Τὸ παιδάκι τὴ βλέπει
καί τὴν κωμηγῆ,
λά, λά, λά,
λά, λά.	5.—«Λέ μπορεῖς νά μέ πιάσης,
γιατί ἔχω φτερά»
λά, λά, λά,
λά, λά.
2. Πότε τρέχει δῶ κάτω
καί πότε ψηλά,
λά, λά, λά,
λά, λά.	4. «Τώρα δὲ θά σέ πιάσω!»
τῆς λέει ἀτὶ χαρά!»
λά, λά, λά,
λά, λά.	6. Ἡ μικρὴ πεταλοῦδα
χορεῖει τρελλά,
λά, λά, λά,
λά, λά.

Ἀπό τό τραγουδάκι αὐτό, πού πρέπει νά τό μάθουν τά παιδιά νά τό τραγουδοῦν, στό κείμενο ἔχομε μόνο τήν ἐπιφῶδο.—Ὁ Ρήγας καί ἡ Ρήνα γυρίζουν στό μέρος, πού ἔμειναν καί οἱ ἄλλοι· μιᾶ χωριατοπούλα, πού τήν εἶχε στείλει ὁ κ. Καλομοίρης, πηγαίνει ἐκεῖ κοντὰ καί ἀρμέγει τήν κατσίκα τῆς ἡ Βάσω τὴ βλέπει

πρώτη, τρέχει εκεί και φωνάζει και της Ρήνας: «γάλα!»—Τὰ δυὸ παιδιά παίζουν πέρα σ' ἓνα ἴσωμα. Ἡ μητέρα γυρεύει τὸ Ρήγα, γιὰ νὰ πιῇ κι αὐτὸς γάλα, μὰ δὲν τὸν βρίσκει. Ἐξαφνα ἀκούει τὴν καμπάνα νὰ κτυπᾷ. Γυρίζει, τὸν βλέπει καὶ τὸν φωνάζει: «ἔ, ἔλα». Ἡ μητέρα συγυρίζει τὸ καλάθι καὶ ὁ Ρήγας κάθεται κοντὰ της. Ἡ Βάσω πῆγε, γιὰ νὰ πιῇ κι ἄλλο γάλα, μὰ εἶδε τὸ σκύλο τους, τὸ Βελί, νὰ τὸ πίνη. Τότε θύμωσε καὶ φωνάζοντας σήκωσε ἓνα λιθάρι, γιὰ νὰ τὸν χτυπήσῃ. Ὁ Ρήγας τὴν ἀκούσε καὶ τῆς φώναξε δυνατὰ: «μὴ! μὴ!»

(Σελ. 6—11) Ἡ οἰκογένεια τοῦ κ. Καλομοίρη γύρισε πάλι στὸ καλύβι, πού ἔμενε. Μιά μέρα ἡ Ρήνα μὲ τὸ Ρήγα πῆγαν περίπατο. Ὁ Ρήγας εἶδε μιὰ πεταλούδα καὶ τὴν κυνηγοῦσε. Ἡ Ρήνα πῆγε κι αὐτὴ νὰ τρέξη, ὅταν εἶδε μιὰ μηλιά φορτωμένη μήλα. Ἀνέβηκε ἀπάνω, ἔκοψε ἓνα μήλο καὶ θέλησε νὰ τὸ ρίξῃ τοῦ Ρήγα κτλ.—Τὸ κλαδί ἔστρασε, ἡ Ρήνα ἔβγαλε μιὰ τρομαγμένη φωνὴ κι ἔπεσε κάτω. Ὁ Ρήγας γύρισε πίσω τρέχοντας, μὰ ἡ Ρήνα δὲν εἶχε πάθει τίποτε· γελοῦσε κι ἦταν ἔτοιμη νὰ σηκωθῇ. Ὁ Ρήγας εἶδε, πῶς τὸ φόρεμα τῆς ἀδερφῆς του εἶχε σκιστή. Τῆς τὸ ἔδειξε τότε καὶ τῆς εἶπε: «μήλα, ἔ;» κτλ. Ἡ Ρήνα, ὅταν εἶδε τὸ φορεμὰ της, ἀπελπίστηκε, θύμωσε μὲ τὸ Ρήγα, πού τὴν περιγελοῦσε, καὶ τοῦ εἶπε μὲ παράπονο: «γέλα, Ρήγα, γέλα».—Ἡ Ρήνα ὄρθια τώρα κοιτάζει ἀπελπισμένη τὸ φόρεμά της καὶ δὲν ἀκούει τὸ Ρήγα, πού τῆς λέει νὰ γυρίσουν σπίτι. Τότε ὁ Ρήγας ἔκοψε ἓνα ἀγκάθι μεγάλο, τῆς τὸ ἔδειχνε καὶ τῆς ἔλεγε: «νά, βελόνα» κτλ.—Τὰ παιδιά γύρισαν στὸ καλύβι, ἡ μητέρα ράβει τὸ σκισμένο φόρεμα, ἡ Ρήνα τυλιγμένη μὲ μιὰ κουβέρτα κάθεται σ' ἓνα ἀναποδογυρισμένο κοφίνι, καὶ ὁ Ρήγας καὶ ἡ Βάσω χοροπηδοῦν γύρω της καὶ φωνάζουν: «ἡ Ρήνα...» κτλ.—Ὁ Βελῆς τραβᾷ τὴν κουβέρτα, ἡ Ρήνα τοῦ φωνάζει: «σιγά, Βελή...», αὐτὸς ὅμως δὲν ἀκούει. Τότε φώναξε στὴ μητέρα της καὶ στὸ Ρήγα νὰ τὴ γλιτώσουν. Ὁ Ρήγας τρέχει μὲ γέλια καὶ φωνὲς στὸ Βελή.—Μὰ ὁ Βελῆς ἐξακολουθεῖ τὴ δουλειά του. Τότε ὁ Ρήγας πῆρε τὸ σκιοιόκι, πού ἔπαιζε ἡ Βάσω, τὸ κολουρίασε χάμω σὰ φίδι κτλ.

(Σελ. 12) Ἡ γιαιγιά πῆγε ἀπὸ τὴν πόλη στὴν ἐξοχὴ κι ἔφερε στὰ ἐγγόνια της χίλια δυὸ καλούδια· τοὺς ἔφερε καὶ ρόδια κτλ.—(Σελ. 14) Ἐνῶ τὰ παιδιά παίζουν, βλέπουν τὴ Ρόδω, τὴν ἀγελάδα τους, νὰ πλησιάσῃ....—(Σελ. 15) Ἡ Βάσω παίρνει ἓνα βάζο καὶ θέλει νὰ τὸ γεμίσῃ νερό, γιὰ νὰ πιῇ ἡ ἀγελάδα κτλ. κτλ.

Τὸ ἀλφαβητᾶριο αὐτὸ εἶναι βιβλίον ἐφαρμογῆς, ἡ διδασκαλία δηλαδὴ κάθε νέου ἀναγνωστικοῦ στοιχείου καὶ ἡ ἀνάλυση καὶ ἡ σύνθεση τῶν λέξεων θὰ γίνονται στὸν πίνακα, καὶ μόνον ἅμα μάθουν τὰ παιδιά τὸ νέο γράμμα ἢ τὴ νέα συλλαβή, θὰ χρησιμοποιοῦν τὸ βιβλίον γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ.

Ἡ σειρά, πού ἀκολουθοῦν στὸ ἀλφαβητᾶριο τὰ διάφορα εἶδη τῶν συλλαβῶν εἶναι ἡ ἀκόλουθη· α') φωνῆεν μόνου, β') σύμφωνο μὲ φωνῆεν, γ') φωνῆεν μὲ τελικό σύμφωνο (ἀρ-χίζω, σ. 31), δ') φωνῆεν μέσα σὲ δυὸ σύμφωνα (Ρή-γας, σ. 32) ε') δύο ἀρχικά σύμφωνα μὲ φωνῆεν (δα-σκά-λα σ. 54), ζ') φωνῆεν μὲ τρία σύμφωνα, δύο ἀρχικά καὶ ἓνα τελικό (Ἡ-ρα-κλῆς σ. 69), η') τρία ἀρχικά σύμφωνα καὶ φωνῆεν (ἄ-σπρα) καὶ θ') φωνῆεν μὲ τέσσερα σύμφωνα, τρία ἀρχικά καὶ ἓνα τελικό (γλι-στρῶν, σ. 72). Τὸ ντ (ντίν, σ. 67) τὸ παίρνομε γιὰ ἓνα φθόγγο. Στὴ σελ. 44 διδάσκονται οἱ δίφθογγοι αη, εἰ κτλ. (ἀηδόνι, χαϊδεύω, λέει).

Ἀναλυτικώτερες ὁδηγίες γιὰ τὴ διδασκαλία δημοσιεύονται στὴν ἐκδοσὴ τὴν εἰδικὴ γιὰ τὸ διδακτικὸ προσωπικὸ («Ἀλφάβητᾶριο γιὰ τὸ δάσκαλο»). Ἐκεῖ δίνομε καὶ τὴ μουσικὴ τῆς πεταλοῦδας (βλέπε παραπάνω).

Η ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίς
1. Εἶναι Θεὸς (ποίημα I. Πολέμη)	3
2. Χαῖρε βουνὸ (ποίημα, μεταφρ. Μυρτιώτισσας)	4
3. Ἡ ἱστορία τοῦ σχολείου τοῦ χωριοῦ μας.	5
4. Ὑμνος τῶν μικρῶν ἀγοριῶν (ποίημα, μετάφρ. Μυρ- τιώτισσας)	6
5. Ἡ νέα μας τάξη	8
6. Τὸ φθινόπωρο.	11
7. Ἡ βροχὴ (ποίημα Γ. Βιζυηνοῦ)	12
8. Ὁ δάσκαλος βοηθεῖ τὸν πρόεδρο νὰ πλακοστρωθοῦν οἱ δρόμοι	13
9. Ἐργασία (ποίημα Γερασ. Μαρκοῦ).	17
10. Οἱ δύο πετεινοὶ (Αἰσώπειος μῦθος)	18
11. Ὁ υπερήφανος λύχνος (Αἰσώπειος μῦθος)	18
12. Τὰ ἑπτὰ ἀδέρφια.	19
α) Ἡ παιδικὴ τῶν ζωὴ	19
β) Ὁ Νίκος.	20
γ) Τὰ ἑπτὰ ἀδέρφια φεύγουν.	22
δ) Τὰ ἑπτὰ ἀδέρφια γυρίζουν.	25
13. Τὰ δύο ἄροτρα.	29
14. Τὸ ἀλέτρι (ποίημα I. Πολέμη)	30
15. Τὸ σιτάρι καὶ τὸ κεχρὶ (ἀπὸ τὴς παραδόσεις).	31
16. Ὁ δείκτης τῶν δρόμων	31
17. Τὸ χωριὸ καὶ ἡ πόλις.	33
18. Τὸ χωριὸ (ποίημα I. Πολέμη)	36
19. Τὸ βράδυ στὸ χωριὸ	37
α) Τὸ δειλινὸ στὸ χωριὸ.	37
β) Ἡ νύκτα στὸ χωριὸ	40
20. Ἡ σπορὰ (ποίημα Π. Βασιλικοῦ).	42

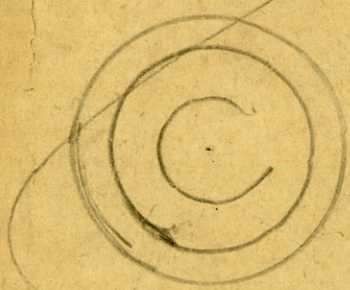
21.	Μὴ φεύγετ' ἀπὸ τῆ χώρα σας (ποίημα, μετάφρ. Μυρτιώτισσας)	43
22.	Τὸ ἐλαφάκι	43
23.	Ρόδο καὶ ἀμάραντο	44
24.	Τὸ ρόδο (ποίημα Δ. Βικέλα)	45
25.	Στὸ κτῆμα τὰ πουλερικά μας	45
26.	Ἡ κότα καὶ ἡ γόπα (ποίημα, μίμηση ἀπὸ τὸ Γερμανικό).	47
27.	Ἦθελε περισσότερα αὐγά... (Αἰσώπειος μῦθος)	48
28.	Χελώνα καὶ ἀετὸς	49
29.	Ὁ ἀσυλλόγιστος τράγος	50
30.	Ποιὸς εἶναι ὁ πλησίον;	50
	α) Ἡ ἀρρώστια τοῦ πτωχοῦ παιδιοῦ	50
	β) Τὸ παιδί σώζεται	52
31.	Μπροστὰ στὴν Παναγία (ποίημα, Ἀχιλ. Παράσχου).	55
32.	Παιδί μου, ὦρα σου καλὴ (ποίημα, Γ. Βιζυηνοῦ)	56
33.	Οἰκονομία	57
	α) Τὸ παλιὸ φόρεμα	57
	β) Τὸ ταμιευτήριο	58
34.	Ἡ ἱστορία τῆς ἐλιάς	60
35.	Ἡ ἐλιά (ποίημα Κ. Παλαμᾶ)	64
36.	Τὰ λουλούδια τοῦ χειμῶνα	65
37.	Τὸ παραμῦθι τῆς γιαγιᾶς (ποίημα Ι. Πολέμη).	67
38.	Ὁ κατεβατὸς καὶ ὁ Νότος (παράδοση).	68
39.	Τὰ Χριστούγεννα	68
40.	Χριστούγεννα (ποίημα, μετάφρ. Μυρτιώτισσας)	69
41.	Ἡ Ἑλένη στὸ ραφεῖο τοῦ πατέρα της	70
42.	Ἡ βελόνα (μετάφρ. Μυρτιώτισσας)	74
43.	Ἡ ἄλεποῦ καὶ τὰ σταφύλια (Αἴσωπος).	75
44.	Ὁ σιδηρουργὸς	75
45.	Στὸ φωτογραφεῖο	78
46.	Ἡ ἄλεποῦ καὶ ὁ κόρακας (Αἰσώπειος μῦθος)	81
47.	Τὸ λεοντάρι καὶ ὁ ποντικὸς (κατὰ τὸν Αἴσωπο)	82
48.	Στὸ ὀδοντοῖατρεῖο	83
49.	Ὁ κομπαστὴς	85

9002,5
 1340,5

 7662,0

76620 | 406,5
 35970 | 18,8

 34500

76620 | 406,5
 35970 | 18,8

 34500
 1980

Handwritten text, possibly a signature or name, written in cursive script and oriented upside down.

Handwritten text, possibly a signature or name, written in cursive script and oriented upside down.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ἰουλίου 1932

Αριθμός ἐγκριτικῆς } 39270
ἀποφάσεως } 13052

ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΙΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΙΣ

Περὶ ἐγκρίσεως διδασκτικῶν βιβλίων πρὸς χρῆσιν τῶν
μαθητῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ἘΧΟΝΤΕΣ

υποδείξεις